

Columbus

Det historiske overblik side 108-109

Her er ideer til, hvordan kanonpunktet Columbus kan integreres i emner/temaer.

Emne: Opdagelsesrejser i 1400-1500-tallet

I grupper eller individuelt kan eleverne arbejde med en opdagelsesrejsende. Hver elev udarbejder et par sider med tekst, kort og illustrationer, der samles til klassens bog eller udarbejdes som en hjemmeside om emnet. Behandlingen af den opdagelsesrejsende skal indeholde nedenstående punkter:

- Motiver/mål for opdagelsesrejsen/opdagelsesrejserne
- Forløbet af opdagelsesrejsen/opdagelsesrejserne
- Konsekvenser af opdagelsesrejsen/opdagelsesrejserne

Tema: Kulturmøder og -sammenstød

Columbus står som godt og ondt som et symbol på opdagelsesrejserne og den europæiske ekspansions periode. Dvs. en tid, hvor europæerne, bl.a. legitimeret i den kristne missionsbefaling, underlagde sig store del af verden. Der opstod en eurocentristisk selvforståelse, som bl.a. indebærer en opfattelse af, at kulturer gennemløb forskellige stadier – fra det primitive til de civiliserede. Og kun europæerne var blevet civiliserede. Der var også økonomiske, politiske og sociale konsekvenser af den europæiske ekspansion – både for europæerne og især for de ikke-europæiske samfund.

Temaet kan sammensættes af "nedslag", hvor kulturmøder og kultursammenstød har været særlig markante. Ud over Columbus kan det fx være:

- Vikingetidens erobringer og koloniseringer (se side 65ff)
- Danske erobringer i korstogstiden. Her kan kanonpunktet *Absalon* (side 83) inddrages.
- Kampen om kolonierne i 1500-1700-tallet
- Slavehandel (inddrag kanonpunktet *Ophævelse af slavehandel* (side 166))
- Det engelske imperium og imperialismen 1870-1814 (se side 204-209)
- USA og Europas forsøg på at udbrede et vestligt værdigrundlag – bl.a. demokrati, menneskerettigheder og markedsøkonomi – med magt (fx Afghanistan og Irak (se side 262ff))

Eksempler på opdagelsesrejsende fra 1400-1500-tallet

Amerigo Vespucci (1454-1512)
Bartholomeu Diaz (1450-1500)
Charles Albanel (1616-1696)
Christoffer Columbus (1451-1504)
Diego Almagro (1475-1538)
Ferdinand Magellan (1480-1521)
Henrik Søfareren (1394-1460)
Henry Hudson (1600-tallet)
Jacques Cartier (1491-1557)
Jens Munk (1579-1628)
Samuel de Champlain (1567-1635)
Vasco da Gama (1469-1529)

Willem Barents (ukendt-1597)

William Baffin (1584-1622)

Materialer

Bøger:

Boorstin, Daniel J.: *De gjorde verden større – beretningen om de store pionerer – forskere, opfindere, tænkere og opdagelsesrejsende*, Politikens Forlag 1992

Buttenschøn, Claus: *Columbus – rejsen mod vest*, Grafisk 1992

Cullen, Derek: *Store rejser – på oceanerne*, Åløkke 1989

Dan, Peter: *Store opdagelsesrejsende*, Lademann 1973

Dodge, Stephen C.: *Christoffer Columbus og de første rejser til den ny verden*, Erichsen 1992

Hansen, Thorkild: *Jens Munk*, Gyldendal 1992

Humble, Richard: *Magellan*, Åløkke 1992

Larsen, Knud Erik: *Columbus*, Gyldendal 2005

Madsen, Jørn: *Politikens bog om opdagelsesrejsende*, Politiken 2006

Morley, Jacqueline: *Opdagelsen af Nordamerika*, Flachs 1996

Ryan, Peter: *Berømte opdagelsesrejser*, Komma & Clausen 1991

Film/video/dvd:

1492 – erobring af Paradis, DBC medier 2002

Links:

Privat hjemmeside, der rummer oplysninger om en række opdagelsesrejsende:

<http://www.aerenlund.dk/helte/>

Amerigo Vespucci:

http://da.wikipedia.org/wiki/Amerigo_Vespucci

Ferdinand Magellan:

<http://www.aerenlund.dk/helte/magellan.html>

Henrik Søfareren:

http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Spanien,_Portugal_og_Andorra/Portugal_f%C3%B8r_1815/Henrik_S%C3%B8fareren

Henry Hudson:

http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/USA_og_Nordamerika/Nordamerikas_kolonisationshistorie/Henry_Hudson

Jacques Cartier:

http://da.wikipedia.org/wiki/Jacques_Cartier

Jens Munk:

<http://www.jmarcussen.dk/historie/reference/person/jmunk.html>

Opdagelsesrejser på denstoredanske.dk:

http://www.denstoredanske.dk/Rejser,_geografi_og_historie/Afrika/Afrikas_udforskning/opdagelsesrejser?highlight=Opdagelsesrejser

Samuel de Champlain:

http://www.aerenlund.dk/helte/samuel_de_champlain.html

Vasco da Gama:

http://www.aerenlund.dk/helte/vasco_da_gama.html

William Baffin:

http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Ekspeditioner/William_Baffin